

ZAŁĄCZNIK NR 5

do Wytycznych dotyczących warunków jakim powinny odpowiadać programy
studiów pierwszego i drugiego stopnia

Szczegółowy opis zajęć
(KARTA PRZEDMIOTU)

Nazwa zajęć: HISTORIA ARCHITEKTURY
Kod zajęć: RAr-A-SSI-II-HA
Przynależność do grupy zajęć:
Rodzaj zajęć: kierunkowy
obowiązkowy
Kierunek studiów: ARCHITEKTURA
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia
Profil studiów: ogólnoakademicki
Forma studiów: stacjonarne
Specjalność (specjalizacja):
Rok studiów: pierwszy
Semestr studiów: 2
Formy prowadzenia zajęć, wraz z liczbą godzin dydaktycznych:
wykłady – 30;
ćwiczenia – 15; itd.

Język/i, w którym/ch prowadzone są zajęcia: j. polski
Liczba punktów ECTS (zgodnie z programem studiów): 4

* – pozostawić właściwe

1. Założenia przedmiotu: poznanie kolejnych etapów rozwoju architektury starożytnej, której struktury przystosowano do wymogów religii chrześcijańskiej i nowych rozwiązań przestrzennych reprezentujących kulturę średniowiecznej Europy.
2. Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do form prowadzenia zajęć oraz sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

symbol	zakładane efekty uczenia się student, który zaliczył zajęcia:	formy prowadzenia zajęć	sposoby weryfikacji i oceny efektu uczenia się do wyboru z *
Wiedza: zna i rozumie			
K1A_W06	podstawowe elementy kompozycji architektonicznej i urbanistycznej oraz relacje między elementami kształtującymi przestrzeń.	wykład, ćwiczenia	egzamin pisemny, obejmujący zadania i zagadnienia teoretyczne, wykonanie ćwiczeń
K1A_W07	historię i teorię architektury i urbanistyki oraz sztuk pokrewnych i ich kulturowe uwarunkowania; zna podstawowe kierunki rozwoju architektury i urbanistyki współczesnej.	wykład, ćwiczenia	egzamin pisemny, obejmujący zadania i zagadnienia teoretyczne, wykonanie ćwiczeń
Umiejętności: potrafi			
K1A_U06	projektować ze świadomością złożoności i zmienności relacji przestrzennych obiektu i jego otoczenia oraz konieczności poszanowania istniejącego kontekstu kulturowego.	wykład, ćwiczenia	egzamin pisemny, obejmujący zadania i zagadnienia teoretyczne, wykonanie ćwiczeń
K1A_U07	dokonać prostej analizy i oceny dzieła architektonicznego pod względem jakościowym, z uwzględnieniem jego lokalizacji, funkcji, użyteczności, walorów estetycznych i rozwiązań technicznych, przy zastosowaniu metod	wykład, ćwiczenia	egzamin pisemny, obejmujący zadania i zagadnienia teoretyczne, wykonanie ćwiczeń

	badawczych stosowanych w architekturze		
Kompetencje społeczne: jest gotów do			
K1A_K01	posługiwania się abstrakcyjnym rozumieniem problemów technicznych	wykład, ćwiczenia	egzamin pisemny, obejmujący zadania i zagadnienia teoretyczne, wykonanie ćwiczeń

3. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (zgodnie z programem studiów):

Znajomość kanonu architektury i urbanistyki starożytnej. Dzieje architektury średniowiecznej Europy chrześcijańskiej na obszarze dzisiejszych Włoch, Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii oraz Hiszpanii i Portugalii. Szacunek dla średniowiecznego dziedzictwa kulturowego. Odnajdywanie relacji między średniowieczną architekturą a nowo projektowaną. Zaznajomienie za pomocą wykładów (prezentacje multimedialne) i ćwiczeń (praktyczne sprawdzenie przy użyciu rysunku odręcznego podstawowych układów przestrzennych, konstrukcyjnych i detalu architektonicznego typowych budowli epoki) z najważniejszymi przykładami architektury średniowiecza z wyłączeniem ziem polskich.

4. Opis sposobu wyznaczania punktów ECTS:

Forma aktywności	Liczba godzin / punktów ECTS
Liczba godzin zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia	30h w + 15h ćw = 45h / 1,5 ECTS
Praca własna studenta 1*: przygotowanie do egzaminu	30 h / 1 ECTS
Praca własna studenta 2*: przygotowanie do ćwiczeń	45 h / 1,5 ECTS
Inne**	
Suma godzin	120
Liczba punktów ECTS przypisana do zajęć	4

Objaśnienia:

* – praca własna studenta, należy wymienić formy aktywności, np. *przygotowanie do zajęć, interpretacja wyników, opracowanie raportu z zajęć, przygotowanie do egzaminu, zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania itp.*

** – inne np. *dodatkowe godziny zajęć*

5. Wskaźniki sumaryczne:

- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów: **45 h / 1,5 ECTS**
- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach związanych z prowadzoną w Politechnice Śląskiej działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim: **45 h / 1,5 ECTS**
- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne – w przypadku studiów o profilu praktycznym: ---
- liczba godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Śląskiej jako podstawowym miejscu pracy: **45 h**

6. Osoby prowadzące poszczególne formy zajęć (imię, nazwisko, stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki, tytuł profesora, służbowy adres e-mail):

wykłady: Ryszard Nakonieczny, dr inż. arch., ryszard.nakonieczny@polsl.pl

ćwiczenia: Maria Malzacher, dr inż. arch., maria.malzacher@polsl.pl

7. Szczegółowy opis form prowadzenia zajęć:

1) wykłady :

- szczegółowe treści programowe:
- 01.Wstępne omówienie celu i zakresu przedmiotu wraz z literaturą
- 02. Architektura starochrześcijańska
- 03. Architektura bizantyjska.
- 04. Architektura karolińska.
- 05. Architektura romańska: Niemcy.
- 06. Architektura romańska: Włochy.

- 07. Architektura romańska: Francja.
- 08. Architektura romańska: Hiszpania i Portugalia.
- 09. Architektura normańska: Anglia.
- 10. Architektura gotycka: Francja.
- 11. Architektura gotycka: Niemcy.
- 12. Architektura gotycka: Włochy.
- 13. Architektura gotycka: Hiszpania i Portugalia.
- 14. Architektura gotycka: Anglia.
- 15. Podsumowanie wiadomości i przygotowanie do egzaminu
 - stosowane metody kształcenia, w tym metody i techniki kształcenia na odległość:
prezentacje multimedialne
 - forma i kryteria zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:
pisemny egzamin testowy, nie ma obowiązku posiadania zaliczenia z ćwiczeń by przystąpić do niego
 - organizacja zajęć oraz zasady udziału w zajęciach, ze wskazaniem czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa,
zajęcia nieobowiązkowe, bez sprawdzania obecności, możliwość konsultacji na uczelni lub drogą mailową

2) ćwiczenia:

- 1.-2. Sklepienia (aksonometrie)
 - 3.-4. Bazylika starochrześcijańska i Hagia Sophia (aksonometrie)
 - 5.-6. Rawenna, kościół S.Vitale i Akwizgran, kaplica pałacowa (przekroje z widokiem)
 - 7.-8. Bazylika romańska w Spirze (artykulacja ścian wnętrza i zewnątrz w przekroju poprzecznym, podłużnym i widoku zewnętrznym)
 - 9.-10. Bazylika gotycka w Reims (artykulacja ścian wnętrza i zewnątrz w przekroju poprzecznym, podłużnym i widoku zewnętrznym)
 - 11.-12. Hala gotycka w Marburgu (artykulacja ścian wnętrza i zewnątrz w przekroju poprzecznym, podłużnym i widoku zewnętrznym)
 - 13.-14. Założenie klasztorne (schemat aksonometryczny)
 15. Poprawa rysunków-wystawienie ocen końcowych z ćwiczeń
 - stosowane metody kształcenia, w tym metody i techniki kształcenia na odległość:
rysunek odręczny na ćwiczeniach na przygotowanych podkładach
 - forma i kryteria zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:
ocena każdego rysunku
 - organizacja zajęć oraz zasady udziału w zajęciach, ze wskazaniem czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa,
obowiązkowe, sprawdzanie obecności, możliwość konsultacji na uczelni, dopuszcza się nie więcej niż 3 nieobecności nieusprawiedliwione
8. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):
- $$C \text{ ocena z ćwiczeń} = \text{średnia arytmetyczna z ocen wszystkich prac ćwiczeniowych}; E \text{ ocena z egzaminu};$$
- $$K \text{ ocena końcowa } K = (2E + C) : 3$$
9. Sposób i tryb uzupełniania zaległości powstałych wskutek:
- nieobecności studenta na zajęciach, uzupełnienie prac ćwiczeniowych w domu, ustna obrona na konsultacjach

- różnic w programach studiów osób przenoszących się z innego kierunku studiów, z innej uczelni albo wznowiających studia na Politechnice Śląskiej, uzupełnienie prac ćwiczeniowych w domu, ustna obrona na konsultacjach

10. Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć:

Zaliczony przedmiot Historia Architektury Powszechnej na sem. 1 (znajomość kanonu architektury i urbanistyki starożytnej).

11. Zalecana literatura oraz pomoce naukowe:

literatura podstawowa do wyboru:

- d'Alfonso E., Samss D., Historia architektury, Arkady, Warszawa 1997,
- Bussagli M., Architektura, Świat Książki, Warszawa 2007,
- Fletcher B., A history of architecture, RIBA, Oxford New York, London 1896-2001,
- Glancey J., Architektura, Hachette, Warszawa 2007,
- Glancey J., Historia architektury, Arkady, Warszawa 2002,
- Koch W., Style w architekturze, Geocenter, Warszawa 1996; Weltbild, Warszawa 2011
- Llera R.R., Historia architektury, Buchmann, Warszawa 2008,
- Millon H., Key monuments of the history of architecture, Prentice-Hall, Harry Abrams, Englewood Cliffs, New York, bez roku wydania,
- Nuttgens P., Dzieje architektury, Arkady, Warszawa 1998,
- Pevsner N., Historia architektury europejskiej, Arkady, Warszawa 1979, 2013,
- Toman R., Historia architektury, Parragon, Ożarów Mazowiecki 2009,
- Watkin D., Historia architektury zachodniej, Arkady, Warszawa 2001,

literatura uzupełniająca do wyboru:

- Barral i Atlet X., Wczesne średniowiecze, Taschen, Muza SA, Warszawa 1998,
- Broniewski T., Historia architektury dla wszystkich, Ossolineum, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk 1990,
- Gypfel J., Historia architektury od antyku do czasów współczesnych, Könemann, Köln 2000,
- Hasak M., Die baustile. Historische und technische entwicklung des handbuches der architektur zweiter teil. 4
band : Die romanische und die gotische Baukunst. 3 heft: Der Kirchenbau des Mittelalters, J.M.Gebhardt's Verlag, Leipzig 1913,
- Hauser A., Style-lehre der architektonischen formen des Mittelalters, Alfred Hölder, Wien 1899,
- Kostof S., A history of architecture, Oxford University Press, New York, Oxford 1995,
- Norwich J.J., The world atlas of architecture, Crescent Books, New York 1994
- von Reber F., History of medieval art, Harper & Brothers, New York 1887,
- Springer A., Powszechna ilustrowana historia sztuki, Tom 2. Sztuka Wieków średnich, A.T.Jezierski, Warszawa 1903,
- Toman R., Sztuka gotyku, Könemann, Köln 2000,
- Toman R., Sztuka romańska, Könemann, Köln 2000, Toman R., Sztuka romańska, Könemann, Köln 2000,

12. Opis kompetencji prowadzących zajęcia (np. publikacje, doświadczenie zawodowe, certyfikaty, szkolenia itp. związane z treściami programowymi realizowanymi w ramach zajęć):

PROWADZĄCY: dr inż. arch. Ryszard Nakonieczny

ukończone: studia wyższe na Wydz. Arch. Politechniki Śląskiej (1991), doktorat tamże (2002), Studia Podyplomowe Konserwacji Zabytków Architektury i Urbanistyki na Wydz. Arch. Politechniki Śląskiej (1993); ukończone 5th UNESCO International Summer School on the Preservation of Cultural Heritage, Zamość Poland (2002).

wykładowca historii sztuki w latach 2015-2016 w Muzeum w Gliwicach: osiem 2-godzinnych

wykładów: (sztuka prehistoryczna i starożytna 17.01.2015; sztuka średniowieczna 21.02.2015; sztuka renesansowa 21.03.2015; sztuka baroku i rokoka 18.04.2015; sztuka wobec rewolucji przemysłowej

23.05.2015; sztuka modernizmu 7.11.2015; sztuka totalitarna 5.12.2015; sztuka współczesna 16.01.2016).

organizator wyjazdów studialnych indywidualnych lub ze studentami architektury do: Włoch (Rzym, Florencja, Lucca, Ravenna, Bolonia, Padwa, Como, Wenecja,, Werona, Mediolan), **Niemiec** (Kolonia), **Francji** (Paryż), **Wielkiej Brytanii** (Londyn, Cambridge, Durham), **Hiszpanii** (Barcelona, Madryt, Escorial, Toledo, Bilbao) oraz **Portugalii** (Lizbona)

wykłady zagranicą na zaproszenie :

- Faculty of Architecture CTU Prague, Czech Republic (24.04.2014)
- Faculty of Architecture, University of Technology and Economics, Budapest, Hungary (25.09.2015)
- Faculty of Architecture STU Bratislava, Slovakia (25.06.2016)
- Académie d'architecture, Paris, France (12.09.2019)

Nr ORCID: 0000-0001-5876-452X

13. Inne informacje:

Wszelkie kwestie sporne oraz te, które nie zostały poruszone w niniejszym dokumencie reguluje Regulamin Studiów.